

Umění (dokončení)

Úvod do uměnovědných studií

Umělecká funkce

▶ Umění

- ▶ Jan Mukařovský: Umění, in: Studie I., Brno 2000, s. 185-207
- ▶ převaha estetické funkce, autonomní znak
- ▶ „průhlednost“ estetické funkce, jež dovoluje vystoupit některým mimoestetickým funkcím
- ▶ optimální je podle Mukařovského polární napětí „mezi převahou funkce estetické a oné z mimoestetických funkcí, která se v daném díle uplatňuje nejintenzivněji“
- ▶ přesuny v sestavě funkcí během existence díla – přesun dominantní funkce

Mimoestetické funkce

- ▶ Architektura: estetická vs. praktická funkce
- ▶ Literatura: estetická vs. sdělovací funkce
- ▶ Tanec: estetická vs. pohyb – hygiena / vs. náboženská funkce
- ▶ Malířství a sochařství: estetická vs. sdělovací funkce
- ▶ ...někdy EF druhotná – mapa, plakát, apod.

Přechody v umění

- ▶ J. Volek rozlišuje přechody extenzivní a intenzivní:
 - ▶ Extenzivní – postupné
 - ▶ tzv. přechod do mimo-umění
 - ▶ postupná ztráta estetické či umělecké funkce vyvážena nárůstem funkce jiné
 - ▶ Intenzivní – skokové
 - ▶ tzv. přechod do ne-umění
 - ▶ ztráta estetické funkce není vyvážena nárůstem funkce jiné (přechod do ne-umění)

Hodnota umění

▶ Esteticismus

- ▶ Hodnota díla je dána (nezaujatou) libostí, které dílo přináší.

▶ Expresivismus

- ▶ Hodnota díla spočívá v tom, že vyjadřuje emoce a vyvolává je.

▶ Kognitivismus

- ▶ Hodnota díla je v tom, že je zdrojem poznání.

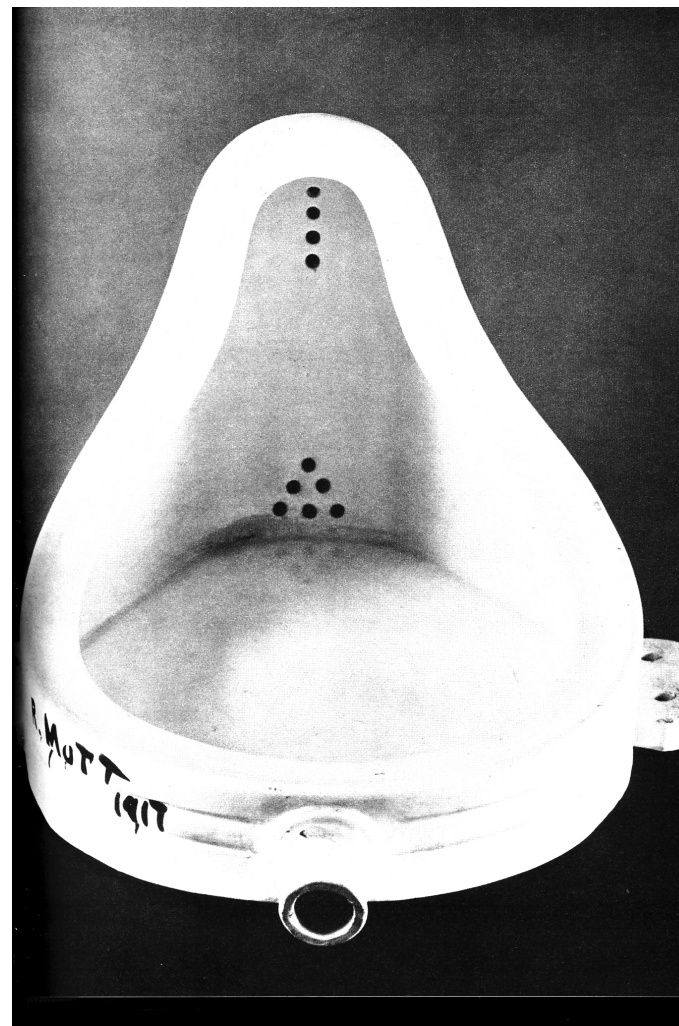
Hodnota umění (viz také Umělecká kritika)

- ▶ Krása
- ▶ Být o něčem
- ▶ Pravdivost
- ▶ Emocionalita
- ▶ Pokrokovost
- ▶ ...

Krása

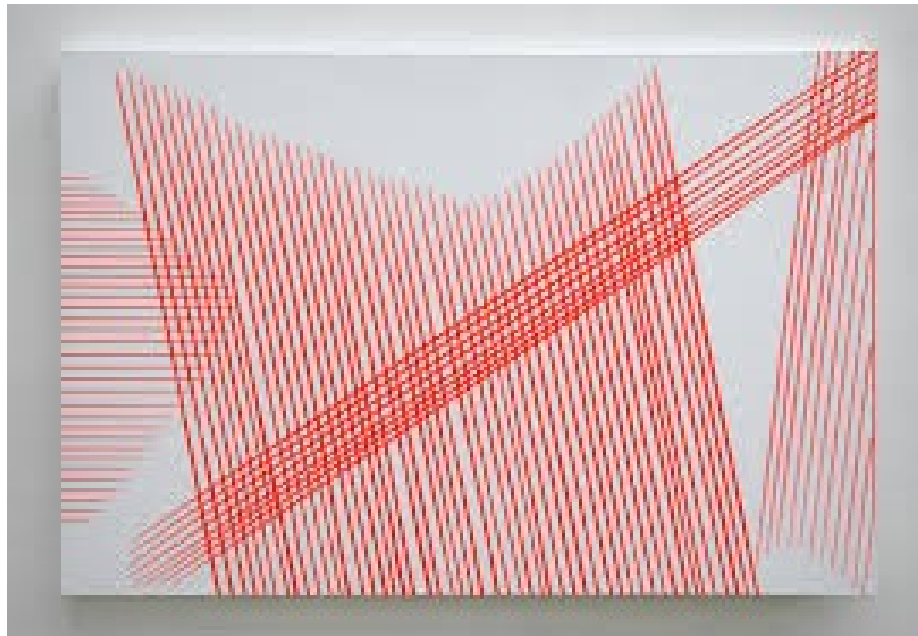
Být o něčem

Pravdivost

Emocionalita

Pokrokovost

